

# Hadak



# Útján

## Bajtársi Híradó

### A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXIII. évfolyam

2022. július-augusztus-szeptember

577. szám

---

Kedves Bajtársak, kedves Olvasóink,

remélem, békésen és nyugodtan telt nyaruk és mindnyájan jól vannak! A nyár folyamán kp. vezetőként több helyen tettem látogatást, ami reményeink szerint erősíti ma már kis létszámú, de továbbra is elhivatott csoportjainkat.

Júniusban Tarnóczy Éva, a buffalói (New York állam) magyar közösség egyik legfáradhatatlanabb tagja, aki a szállásadó is volt, adott ebédet, melyen volt alkalmam találkozni a helyi tagsággal. Ott volt özv. Olchváry Lászlóné Ildikó, Horváth Erzsébet és férje, Szájer Ervin és Erika is. Aztán két napra rá az ottani Magyar Házban a havi református istentisztelet alkalmával találkoztam Petri Frigyesnével és lányukkal is. Olchváryné Ildikónál személyesen is tiszteletemet tettem. Meglátogattam a Forest Lawn temetőben Olchváry László volt buffalói csoportvezetőnk sírját, a Mount Olivet temetőben pedig Földváry Gyula m. kir. ezredes és felesége Margit sírját is. Margit néni korábban a helyi MHBK-csoportban szintén vezető szerepet töltött be.

Augusztusban Bécsben v. Érczhegyi Istvánékat kerestem fel, ő képviseli ausztriai csoportunkat. Megajándékozott két kötettel, a Vitézi Tájékoztató 2020-as Évkönyvvel, és "A 100 éves Vitézi Rend Története – Trianon szétszabdaltságában" c. művel. Telefonon Ferenczy Klára tagunkat is köszöntöttem. Franciaországban, Voiron-ban pedig Fodor Olgát látogattam meg, néhai Fodor Jenő csoportvezetőnk özvegyét, lapunk elosztóját. Ő rám bízta megőrzésre a Franciaországi csoport irattárának egy részét, valamint zászlajukat.

**Hadak Útján Bajtársi Híradó -  
A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének  
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában  
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK  
Központi Tájékoztató" címen.  
Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.  
vezérőrnagy Innsbruckban ill. Klagenfurtban  
1947-48-ban.**

**World Federation of Hungarian Veterans  
Official Review, Quarterly Periodical**  
Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599  
Kiadó és szerkesztő/Publisher and Editor: Dr.  
Tóth Gergely, MHBK központi vezető  
Nyomda/Printing: Terc, Budapest  
Pénztáros és elosztó: Borbás Erzsébet

**A szerkesztő levelezési címe:**

Dr. Tóth Gergely  
801 S. Federal Hwy., #205  
Pompano Beach, FL 33062, USA  
**Email:** hadakutjan@yahoo.com  
Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük  
*sima word-formátumban* elküldeni.

**Kérünk minden címváltozást is a fenti  
emailcímen bejelenteni.**

**Minden lapfenntartási hozzájárulást, Zrínyi  
Alap járadékot kérünk az alábbi címekre  
kiállítani, lehetőleg USA dollárban:**

**1. USA/Kanada, csekken:** egyelőre  
Gergely Toth névre kiállítva, a szerkesztő  
címére postázva (a Memo-ba: MHBK)

**2. Banki átutalással az USA-ból:**

Routing nr. [for Wire transfers]: 021000021  
Account nr.: 638360377  
(Routing nr. [for ACH transactions]: 267084131)

**3. Banki átutalással máshonnan:**

Swift code: CHASUS33  
Account nr.: 638360377  
(JPMorgan Chase Bank, 383 Madison Ave., New  
York, NY 10017)

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem  
őrünk meg és nem küldünk vissza. A  
szükséges javítás és a rövidítés jogát  
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem  
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó  
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró  
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –  
a szerző és lapunk megnevezésével – más  
újságok és honlapok szabadon átvehetik.



**Lapzárta:**

Március, június, szeptember ill. december 1.  
Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán  
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a  
beküldött anyagot a következő számokban  
közöljük.

**A tartalomból:**

-Elhunyt v. Tassányi József (Sydney)  
-Az emigrációs csoportok hírei  
-Hősök-napi, Trianoni megemlékezések  
-Megemlékezések, programok a nyár folyamán  
-Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

Mindnyájuk vendégszeretetét utólag is köszönöm, s remélem, jövőre is több csoportot fel tudok majd keresni.

Arnstorfban meglátogattam kisbarnaki Farkas Ferenc m. kir. vezérezredes, az MHBK tagja, főcserkész nyughelyét s a Vitézi Rend németországi törzskapitánya, v. Hegyi Gábor kérésére elhelyeztem rajta koszorújukat. Erről Gábor egy rövid írását a 8. oldalon olvashatják.

A kp. vezetői tevékenységről még csak annyit, hogy újból meghívtak Clevelandbe a november végi Magyar Kongresszusra, az emigráció és diaszpóra legnagyobb múltú összejövetelére, melynek idei fő témája “Újrakezdés 1945 után”. Ennek keretében előadást tartok majd szervezetünkről is.

Végül hálásan köszönjük eddigi adományait a Budapesten állítandó, korábbi számainkban részletesen bemutatott MHBK-emléktáblánk költségeire. A következőktől kaptunk hozzájárulásokat (a lapzárta után beérkezők neveit következő számunkban tüntetjük fel):

- Mrs. Enci Dhanoosingh (Toronto)
- özv. Dobolyi Árpádné (Cleveland/Los Angeles)
- Az MHBK dél- ausztráliai “Zákó András” Főcsoportja és a Victoria állambeli tagjaik, Dobozy István vezetésével (Adelaide és Melbourne)
- v. Egerházi Sándor (Toronto)
- v. Érczhegyi István (Bécs)
- Fodor Olga (Voiron, Franciaország)
- Forrai Gáspár és Levente (Toronto)
- Franciaországi MHBK csoport
- Füle András és Irén (Toronto)
- Goór György (Sydney)
- ifj. Házi Jenő (Toronto)
- Jordán Emőke, néhai Hertelendy József nevében is (Toronto)
- Mátrai Géza (Toronto)
- Nt. Dr. Mészáros Sándor (Bethlehem, PA)
- Molnár Éva (Toronto)
- Magyar Társaság/Dr. Nádás Gyuláné (Cleveland)
- Olchváry Lászlóné (Buffalo)
- Petri Elvira (Buffalo)
- Seregélyes Márton (Hamilton, Kanada)
- Simkó Katalin (Toronto)
- Stanley (Sztanó) László (New York)
- Vass László (Wolfsburg)

Mindannyiuknak békés, egészséges őszi időszakot kívánok,  
Dr. Tóth Gergely, kp. vezető

## Augusztus 5.-én elhunyt vitéz nemes Tassányi József (1935-2022)

Édesapja a Muraközi Csáktornya csendőr rajparancsnoka volt. A háború után menekülve Adelaide-ben telepedtek le, Dél-Ausztrália fővárosában. Iskolái elvégzése után az ausztrál hadsereg katonája lett 25 évig. Kétszer volt Vietnami bevetésen, amit számos kitüntetése bizonyít. Leszerelése után a Sydney-től nyugatra lévő Kék hegyekben lakott és tevékenyen részt vett a magyar nemzeti emigráció életében. A Vitézi Rend vezetése és azzal járó munka volt legfontosabb életcélja. Hűen ápolta a M. Kir. Csendőrség emlékét is. 2015-ben lett a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége New South Wales-i csoportja vezetője, s maradt élete végéig. Hosszú éveig a Sydney-i Magyar Ház önkéntes igazgatója is volt, jó magyar ember, jó katonabajtárs. Nyugodjon békében!

---

## Elhunyt Majthényi Barbara



Szomorúan értesültünk 2022 júniusában Majthényi Barbara haláláról, aki v. Majthényi László 2021-ben elhunyt felesége volt. Barbara 1931-ben született Viden. Az 56-os forradalom után, férjének a harcokban való részvétele miatt, menekülniük kellett. Kanadában Ontario tartományba Londonba, majd Torontoba költöztek. Három gyermekük született, Bea, Kinga és Péter. Gyermeknei nevelése mellett a festészetben jeleskedett. Férjével együtt támogatója volt az MHBK-nak és hűséges olvasója, a Hadak Útján Bajtársi Híradónknak. Az MHBK és más hazafias rendezvényeken mindig számítani lehetett jelenlétükre. A torontói magyar közösség és az MHBK is megint elvesztette egy hazafias érzelmű értékes tagját. Hamvait férje mellé, Esztergomba helyezik örök nyugalomba.

Adjon neki a Jóisten békés nyugalmat, és találkozást férjével az Örök hazában.

Borbás Erzsébet

---

## Visszaemlékezés-töredék néhai z. Zsóka György tollából: A szabadság fogságában

Az Elba volt az angol-szovjet megszállási zóna határa. Az angolok ezt átlépték, de vissza kellett vonulniuk a folyam bal partjára. A „vörös vihar” idesorolt egy magyar zászlóalj, melyet átadtak a beérkező szovjet csapatoknak, amit a történet két hőse nem várt be, megszöktek.

Amint rábukkantunk a Dunára, egy híd mellett balra gyönyörű jacht himbálózik magyar zászlóval a vízen. Szinte kőbálvánnyá meredve bámulok a hajóra, szinte megbabonáztottan suttogom magam elé:

-A Hungária!

A parancsnoki híd korlátjáról egy folyamőr tiszt bámul elmerülten a Duna vizére.

-Kapitány úr, nem ismer fel? Zárda Pál hadnagy vagyok.

-Te vagy az? – Hát gyere fel ide! Felnyitja előttem a hajókorlát ajtaját.

Alig merek lelépni a hajó közepén nyíló szalon süppedő szőnyegére.

-Biztosan éhes vagy, hozok valami harapnivalót.

Most eszmélek csak, hogy a kormányzónk jachtján vagyok. „Hát így élnek a folyamőrök”, gondolom magamban, és akaratlanul összehasonlítom vele saját mostoha sorsomat. Mielőtt „hazamennék”, megkeresem a magyar naszádokat.

-Hát holnapután indulnak az őrnaszádok Passauba... Ők majd elvisznek.

Elköszönök tőlük, és meglátogatom a folyó túlsó oldalán álló Győr őrnaszádot. A fiatal hajónagy, Volkman Dezső örömmel felkiált: -Pali Te vagy az? Hát gyere beljebb! Néhány másodperc múlva ölegetjük egymást. A hajón majdnem mindenki ismerős. Most érzem át teljes mértékben, hogy mennyire igaz a folyamőrök jelmondata: „Magyar hajó - magyar föld!”

-A Hungáriáról jövök – számolok be a tiszteteknek. -Engedélyt kaptam, hogy holnapután veletek menjek Passauba.

De az idő gyorsan repül, és eszembe jut Bandi barátom, akit az iskolánál lévő lágerben hagytam: -Képzeld el, a naszádok itt vannak a kikötőben, és nincsenek rajta megszállók.

Mindketten a Győr őrnaszádon kaptunk elszállásolást.

Kopott, bepiszkolódott ruháinkat kicseréljük a folyamóri egyenruhára, amit összeadnak nagy hirtelen. A parancsnoki kabinban késő éjszakáig folyik a társalgás. Lemegyünk a szállásunkra a hajó gyomrába, és végre otthon érezzük magunkat. Indulás előtt Konkoly-Thege az új kapitányunk, s a Győr saját erejéből hajózhat, azonnal nekilátunk a kazánok fűtéséhez, hogy hajnalra legyen elég gőz az induláshoz. A gyors kiképzést megejtik. Én kormányosi beosztást kapok és gépészkedek is.

A linzi kikötőből kora hajnalban fut ki az őrnaszádosztály. Feledhetetlen élmény marad számomra ez a hajóút egész életemre. Vadregényes, magas szikrapartok között folyik itt a Duna. Egy kicsit emlékeztet a visegrádi szakaszra, itt azonban talán még romantikusabb. Meglepetten hajolok ki a kormányosi fülkéből. A magyar zászló mellett amerikai zászlót lebbent meg a szél előttem. Nem akarok hinni a szememnek... és mégis valóság! A csillagos hadilobogó a mi hajónkon leng. Végignézek a kis Dunai-flotilla hosszúra nyúló során, mindegyik naszád amerikai zászló alatt hajózik. Ez a lobogó mégis azt jelenti, hogy elvesztettük a háborút. Ha találkozunk amerikai hajóval, amellyel az élelmiszerszállítmány érkezik, udvariasan köszöntjük egymást, az amerikai legénység pedig gyermeki örömmel lelkendezik a „Hungarian Navy” láttán.

Egyszerre jó ötletem támad, mert igen éhezünk, - Újkrumplit eszünk!... „Expedíciót” szervezünk. Lopkodva közelítjük meg a nagy kiterjedésű krumpli-földet és két kezünkkel kaparjuk ki a friss, rózsaszín gumókat. Találkozunk a Kassa magyar tengerjáró hajóval. Kapitánya áthajlik a korláton és ránk kiált – van lóhúsunk! Cserébe krumplit adunk érte. Parancs érkezik, hogy a hajók kéményére fehér festéssel kell felírni „Allied Forces”, „Szövetséges erők”.

Bandi elbúcsúzik a folyamórségtől, és leutazik Villachba. Este engemet is elbúcsúztatnak barátaim. Reggel a hajó indulása előtt én is gyalog megyek tovább. Vilshofen közelében déltájban megpillantok a Duna bal partján két magyar uszályt, mert magyar zászlót lenget rajtuk a szél. Bizonytalanul lépegetek a fedélzetére. Félmeztelen, barnára égett embert látok szorgoskodni rajta. Ráköszönök magyarul. Meg tudná mondani, kérem, hogy Zsóka Lóránt hajónagy úr itt van-e? - Lent van - válaszolja röviden. Megbabonázva nézünk egymásra, egymás nyakába borulunk. Egy-kettőre otthon vagyok megint.

-Édesanyámról tudsz valamit? – szakad ki belőlem a kérdés.

-Igen azt, hogy elmenekült hazulról, de most hol van, azt nem tudom. Menyasszonyommal együtt a dombóvári katonai parancsnoksággal menekültek a vörösök elől, kijöttek ide Ausztriába.

Elmegyünk megkeresni a menekültek között hozzátartozóinkat. Amilyen nagy reménnyel érkeztünk Passauba, ugyanakkora kiábrándulással is. Rádöbbenünk, hogy a háború elvesztése egyszerűen feleslegessé tette további létünket. A természet mindig az marad, ami örökké volt, csak az emberek változnak meg. Az elvesztett háború után a megszállók természetes ellenségeink, és a hazai új kommunista rezsim lett a

legádázabb ellenségünk, amelyik kitiltott bennünket hazánkból. A maga is vesztes, elszegényedett osztrák és bajor lakosság nem csoda, hogy nem hajlandó nyakába venni a mi gondjainkat is és nem segít meg bennünket. De a legszomorúbb, hogy a hontalanok is segítenek még hontalanabbá tenni a többit!

Ami mégis megmarad, az maga az élet, s vele a hit és remény lehet.

Megkezdődik a hazacsalogatás! Határokon belül és határokon túl. Minden eszköz jó: ígéretetés, törbecsalás, erőszak és megfélemlítés egyaránt. Vae Victis! Jaj a legyőzöttek!

Egyes helyeken már vannak a Vöröskeresztnek irodái, sőt egyéb menekültügyi szervek is, de eddig ismerősre nem bukkantunk. A Mura völgyében folytatjuk az utat. A hazatérő menekültek száma az utakon minden nap növekszik, de ismerősre még mindig nem akadunk. A határvonal egybe esik a Lafnitz patak folyásával, s a híd innenső oldalán kifogástalan ruházatban két fegyelmezett angol katona áll őrt. Szemben a piszkos-rongyos szovjet katona hanyagul őrsorompójára tehénkedve, gonosz szemekkel bámul Nyugat felé. Eredetileg úgy terveztük, hogy megállás nélkül folytatjuk utunkat az orosz zónában, de most – minden összebeszélés, minden szó nélkül – megindulunk visszafelé...

(A szerzőt a háború után Chilébe, majd az Egyesült Államokba sodorta az élet, nem sokkal a rendszerváltozás után pedig hazatelepültek Magyarországra, később itt is hunyt el. – a szerk.)

---

## **Kedves olvasónk, ifj. Seregélyes Márton (Hamilton, Ontario, Kanada) írt elismeréséről. Gratulálunk neki!**

Márton több, mint 20 éve a hamiltoni Szent István Magyar R.K. Egyházközség világi elnöke, cserkészcsapatuk volt parancsnoka és a cserkész táncsoport alapítója.

„2020 közepén a hamiltoni püspökség tudatta velem, hogy pápai kitüntetésben részesített a Vatikán. Az év novemberére tervezték az átadási ünnepséget a hamiltoni székesegyházban, többünknek, különböző tevékenységeink eredményeként; az én esetemben az egyházközségem javára kifejtett munkámért, beleértve a cserkész munkáért, mert a cserkészeket az egyházközségünk ifjúságának tekintik.

Az átadást kétszer el kellett halasztaniuk a világjárvány miatt. 2021 november 21-én végre megtörtént. „Benemerenti érmet” adott át Kanada prímása, a hamiltoni egyházmegye püspökével együtt. A Benemerenti érem olyan kitüntetés, amelyet a pápa a katolikus egyház szolgálatáért adományoz a papság tagjainak és laikusoknak.”

---

## **Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András” főcsoport vezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója jelentéseiből Adelaide-ből, a helyi MHBK Értesítő 2022 júl.-aug.-szeptemberi számából, kivonatosan:**

Tisztelt Bajtársak!

Történelmi visszapillantás: Az idő azok egyike, amiből mindenki egyformán kap 86,400 másodpercet minden nap. De ebből nem lehet félretenni másnapra, ha nincs felhasználva, akkor elveszítjük. Ezért kell az időt a jelenben kihasználni. Bodolai Zoltán, Sydney-ben 1983-ban kiadott „Hungarica” c. könyvéből már évekkel előbb is idéztem részleteket Értesítőnkben. A könyv tartalma havi történelmi eseményekre van beosztva. Általában a nemzeti ünnepeinkre tettem a hangsúlyt, de minden esemény fontos számunkra. Ez alkalommal kiválasztottam a szeptember 21-i dátum szövegét.

„A LEGNAGYOBB MAGYAR”. 1791 szeptember 21-én született **gróf Széchenyi István**.

Gazdag dunántúli főúri család fia volt. A XIX. század első éveiben bejárta Európa több országát és tanulmányozta társadalmi és gazdasági rendszereiket. Mint huszártiszt, kitüntette magát a Napoleon elleni háborúkban. Hazatérte után tapasztalatait több könyvben foglalta össze és mint a magyar Diéta (Országgyűlés) tagja számos javaslatot tett a magyar társadalmi és gazdasági élet megújítására. Hangoztatta, hogy a nemzet minden tagja egyenjogúságot érdemel a törvény előtt és hangsúlyozta, hogy a nemzetnek előbb társadalmi és gazdasági problémáit kell megoldania, és csak akkor lehet Magyarország politikai függetlenségére törekedni. (...)

Az 1848-as reformokat együtt vívták ki. Széchenyi miniszteri tárcát vállalt az 1848 márciusában megalakított első magyar felelős kormányban. Amikor azonban látta, hogy a politikai fejlemények egyre jobban az osztrákokkal való szakítás felé kezdenek mutatni, Széchenyi kivált a kormányból. Amikor pedig töprengő félelme valóra kezdett válni és a vértelen forradalom véres nemzeti önvédelmi háború lett, súlyos idegösszeomlással egy bécsi szanatóriumba vonult vissza. 1849-ben bekövetkezett az, amitől Széchenyi félt: a szabadságharc elbukott és a bécsi kormány kegyetlen bosszút állt a legyőzött nemzeten. (...)

Széchenyi bécsi száműzetésében, a döblini szanatóriumi szoba falai között, az ellenséges főváros szívében is talált módot arra, hogy védje nemzetét a kardnál is fontosabb modern fegyverrel, a tollal. Igazi „emigráns” író volt, a szó legnemesebb értelmében. Elvei, célkitűzései és aggodalmai ma is érvényesek és időszerűek.

Így határozza meg a külföldön élő magyar szerepét: „*Becsültesd meg künn a magyar nevet....*”

Ugyanakkor prófétai éleslátással mutat rá a magyarság legnagyobb veszélyére, a pártoskodásra: „*Ha engem... megkérdeznék, mitől aggódik leginkább a magyar, (akkor azt mondom)... semmitől sem olyan mértékben, mint egy elfajult, hűtlenné vált magyartól...*” (...)

Tisztán látja nemzetünk két nagy hibáját:

„*A magyar nemzetnek mindig az volt a hibája, hogy vagy nem bízott önmagában, vagy elbízta magát...*”

Szerette népét, hitt nemzetét jövőjében, amit híres mondásával így fejezett ki:

„*A Múlt elesett hatalmunkból, a Jövendőnek urai vagyunk... Sokan azt gondolnák, Magyarország volt, én azt szeretném binni, lesz...*”

Magyar Közösségeink ebben az évben is megemlékeztek Szent István királyunkról. Az MHBK részéről való hozzájárulásunkat csatolva közlöm. (...)

Az MHBK megalakulásának 50.-ik évfordulóján, 1997-ben készített emléklap óta 25 év telt el. Az oltárképen látható, hogy Szent István a halála előtt a Szűzanya oltalmába ajánlotta a koronáját és országát. Minden évben imáinkkal szolgálunk abban, hogy kérjük a Magyarok Nagyasszonya és szentjeink közbenjárását érettünk. Jézus azért jött közénk, hogy szolgálja az emberiséget és a hozzánk szóló kérése az, hogy kövessük Őt.

A Szent Koronának is az a feladata, hogy szolgáljon, Istenhez vezessen minket, a Magyarok Nagyasszonyával együtt. A Szent Korona viselése a korona hatalmát is jelentette, ami komoly feladatokkal járt: az Istenben való hit, a Magyar Nemzet összetartása, az egymás iránti tisztelet és szeretet megteremtése. Azok a vezetők, akik ezeket nem hajlandók megteremteni, nem alkalmasak a korona viselésére. Sajnos történelmünkben láthattunk erre több példát.

Ne féljünk bevallani gyengeségünk, mert a Jóisten megadja a lehetőséget a hozzá való visszatérésre. Értékeljük mindazt ami szent, és engedjük, hogy tanítása vezessen minket a tisztelet és szeretet gyakorlására, hogy e földi zárandokutunk végén mi is eljuthassunk országába.



## Látogatás vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc sírjánál Bajorországban

2022. augusztus 20., vitezi-rend.com, szerző: vitéz nemes Hegyi Gábor széki törzskapitány, Köln

A Vitézi Rend koszorút helyezett el Rendünk harmadik főkapitánya sírján Arnstorfbán, dr. Tóth Gergely, az MHBK központi vezetője segédletével. Mivel a tábornoknak nincsen már élő közvetlen leszármazottja, így a németországi törzskapitányság foglalkozik a sír gondozásával. Vitéz nemes Farkas Ferenc a németországi és egyetemes magyar emigráció egyik megszervezője és vezetője volt. Alapítója a Magyar Szabadság Mozgalomnak, tagja a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének (MHBK) is. 1947-ben szervezője volt a híres magyar emigráns zarándoklatnak Altöttingbe. 1948-tól részt vett minden antikommunista világkonferencián, nagy számban tartott előadásokat a magyarság múltjáról és jelenéről a szovjet fegyverek árnyékában. Számos könyvet, tanulmányt, cikket írt a magyar ügy érdekében.



kisbarnaki Farkas Ferenc, felesége és lánya sírja. A kp. vezető felvétele

---

### Vinczer S. Péter: A komp elindult. Délvidéki visszaemlékezés

Nyári este mit is lehet csinálni, menjünk le gyerekek a Tiszára. Mert a Tiszát naponta illik megnézni, hogy apad, vagy árad, ha meg telihold van, akkor azért...

A cserkész vízitelep mellett ott volt a halásztanya. Bús Gazsi bácsi ott ült előtte, és nézte a Tiszát. Odamentünk.

-Jó estét Gazsi bácsi!

-Adjon az Isten! Hát titeket mi szél hozott ide?



-Csak megnézzük a Tiszát.  
-Tegnap este úsztunk egyet.  
-Hát tük vótatok azok pucér hódkórosok?  
-Mink...  
-Aztán ki fiaik vagytok?  
-Én a Vinczer Nándor fia vagyok, Péter.  
-Ismertem apádat, én főztem a paprikást a lakodalmán. Jó magyar ember vót. Hova tűnt a háború után?  
-Szegeden él, nem volt tanácsos hazajönnie...  
-Tudom... cserkészparancsnok vót, meg a légvédelmi őr parancsnoka... Ennyi elég is lett vona, hogy a többi közt végezze... De ha mán így vagyunk, tük fiatalok vagytok, rátok bízom amit akkoriba láttam. A Tisza magos vót, a régi hídlábnál varsáztam a bokrok között. A komp éppen elindút, tele magyar néppel, de még egy asszony lóhalálba érkezött, aztán sikerült beugrania a kompba. Az asszony az oroszoktul szerzett bumaskát mutogatta, hogy erresszék el az urát. Hozta a víz a hangját... Kisvártatva mög is érkeztek a hídlábakhoz, ásókkal.  
Az egyik fegyveres elvette a papírt, ránézett: mér nem hoztad korábban... innen mán nincs visszaút...  
Ásatták a hatalmas gödröt, a saját sírjukat. Én jobbnak tartottam maranni, mert ha megláttak vóna a vízen én se úsztam vóna meg.  
Szörnyű vót látni, ahogy a sírgödör szélén mindet lekaszálták... a géppuskák akkorát szóltak mint az ágyúdörgés... Aztán rájuk húzták a földet... Ott vannak a hídlábaknál a törökkanizsaiak... Sokáig vártam, semmi neszt nem hallottam, aztán a bokrokba kapaszkodva odébb húztam...  
Halgassatok egyelőre... majd ha lehet... Talán tük mögélitek...

Toronto, 2021. november 6.



## **Monostoryné Szelezcky Gabriella történelem-tanárő (Budapest): Trianont nem felejtjük**

„1920. június 4-e délelőtt 10 óra, megkondulnak a harangok, a templomokban megszólalnak az orgonák. Az utcák forgalma megáll. A kereskedők becsukják boltjaikat. Az iskolákban elnémul a tanítás. Egy szörnyű, egy óriás lelki tiltakozás.” Így ír a Budapesti Hírlap korabeli száma.

Mi volt az országnak Trianon?

Rákényszerített diktátum, területének, történelmének, gazdaságának, lakosságának, államalapításunktól a Szent Korona által egységesített testének súlyos és igazságtalan megcsonkítása.

S mi volt az embereknek, az egyéneknek Trianon?

Megszállás, erőszak, félelem, menekülés, nélkülözés, elszegényedés, elszakadás a hazától.

De sóvárogva nézhetjük elvesztett műkincseinket, Bocskai István koronáját vagy a nagyszentmiklósi aranykincset és határon kívülre került kultúránkat.

Miért beszélünk annyit Trianonról, mert mindennapjainkat átszővi emlékezete a rövid, a közép és a hosszútávú folyamatokban. Mert Trianon megkerülhetetlen, felejthetetlen. Mert megengedhetetlen, hogy egy ellenzéki történész szájából - aki fiatalokat, a jövőnket oktatja az egyetemen - az ország házában 2021-ben az hangozzék el, hogy Trianon tulajdonképpen igazságos volt. Hallgatósága 30 fő csupán, de honnét is érkezett többségük: Kárpátaljáról, a Székelyföldről, a Felvidékről. S mi itthoniak is döbbenet hallgattuk a mondatot. Hát ide jutottunk.

Egy muravidéki település lakói 1920 után levelet írtak a békekonferencia elnökségének falujuk Magyarországhoz való csatolásáért. A települést a gazdasági kapcsolatai, ellátórendszere is néhány száz méterre, Magyarországhoz fűzték. Lakosai színmagyarok voltak egyetlen szlovén család kivételével. A templomukat is elcsatolták, s ezzel igazolták kérésüket:

„Vallásunktól teljesen meg vagyunk fosztva, úgy, hogy a gyermekeket nem tudjuk megkeresztelni, halottainkat pedig pap nélkül kell eltemetni, ami lehetetlen kívánság, mert az ember Isten és vallás nélkül nem élhet.”

Magyarország pedig történelme nélkül nem élhet, ezért kell emlékeznünk.

Nekünk barossiaknak ezért készítette Pelikán Imre bácsi az emlékművet, hogy legyen hol méltón fejet hajtánunk.

Nagytétény, Donát-hegy 2022 júniusában

---

### **Fekete Dénes: Nyáreleji rendezvények Miskolcon**

2022. május végén, június elején a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja három honvéd hagyományőrző rendezvényen vett részt.

Május 29-én - a Hősök Napján - Miskolc Város szervezésében a Hősök temetőjében a Hadifogoly kopjafánál helyeztük el koszorúnkat. Koszorúzóak voltak: v. Papczun Ernő, v. Feledy Péter, Gera Sándorné.

Május 30-án délután a DBKSZ szervezésében gyűltek össze az érdeklődők a Szemere kertben lévő Doni kopjafánál egy rövid megemlékezésre. A programot v. Feledy Péter szervezte és vezette. Koszorúzott a Miskolci Csoport és a 757. számú Szemere Bertalan öregcserkész csapat.

Június 2-án Miskolc MJV szervezésében a Búza téri görög-katolikus templom mellett álló

kopjafánál a II. világháború bombatámadásaiban elhunyt miskolci katonákra és lakosokra emlékeztünk. 1944. június 2-án érte az első bombatámadás a Szövetséges csapatok légiereje által városunkat, melyet az ősszel még három követett. Szemerszki Mihály gk. parókus mondott imát az elhunytakért, majd a város, a hivatalok vezetői, illetve civil szervezetek képviselői helyezték el virágaikat a kopjafánál.

Köszönet a DBKSZ Székesfehérvári vezetőségének, hogy mindhárom koszorúzásra az anyagiakat a Miskolci szervezet részére biztosította.



---

## A hősök előtt tisztelegtek

„Mi, magyarok mindig büszkék voltunk a hőseinkre” – jelentette ki Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter a Magyar Hősök Emlékkövénel, 2022. május 29-én Budapesten, a Hősök terén. A rendezvényen tiszteletét tette - mások mellett - dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka.

A honvédelmi miniszter felidézte a 2001. évi LXIII. törvényt, amelyben az Országgyűlés ezekkel a szavakkal rögzítette a magyar hősök emléknapiját: „a magyarság hosszú, nehéz történelme során, különösen a honfoglalás és Szent István király ezer esztendővel ezelőtt történt államalapítása óta, a haza megszámlálhatatlan fia és leánya harcolt fegyverrel vagy anélkül Magyarországon, a magyar nemzet védelmében, illetve vállalt vértanúságot a hazáért. Tetteik nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy fennmaradt a magyar nemzet és a magyar állam.”

Emlékező beszédében a honvédelmi miniszter hangsúlyozta: hőseinkre emlékezni nemcsak áldozatuk tisztelete miatt, de magunk miatt is fontos. „Hőseinkből erőt kell merítenünk a ma küzdelmeihez. Most kimondottan szükségünk van erre az erőre és elszántságra. Az elmúlt években megtapasztalhattuk, hogy a veszélyek nem múltak el, a migráció, a járványok és a háborúk korszaka köszöntött be. Ezen katasztrófák elhárításában a magyar katonák derekasan helytálltak és helyállnak. Egyszerre védik a déli és keleti határainkat, segítik a szomszédunkban kitört háború elől menekülőket és járvány idején szolgálatot teljesítettek az oltóponton, a kórházakban” – tette hozzá.

Szalay -Bobrovniczky Kristóf aláhúzza: ahogy a történelem sem ért véget, úgy a háborúkat sem tudtuk

legyőzni. „Nekünk az a dolgunk, hogy megvédjük a magyar családokat a háborútól. Nem szabad engednünk, hogy belesodródjunk, ez nem a mi háborúnk. Ma nem halott hősokeket, hanem békét és biztonságot akarunk” – figyelmeztetett.

„Itt állunk hőseink emléke előtt, akik közül sokan azért estek el, mert mások háborúit kellett megvívniuk” Szalay-Bobrovniczky Kristóf beszélt a honvédelmi alapról is, „Ennek az alapnak az a célja, hogy biztosítsa azokat az anyagi forrásokat, amelyeket a haderőfejlesztéshez az erős, ütőképes, megfelelő elrettentő erőt felmutatni képes, önkéntes alapon szervezett, de növekvő létszámú, magabiztos és elszánt magyar hadsereg felépítését teszik lehetővé.

Az ünnepi beszédet követően Berta Tibor dandártábornok, katolikus táborigépészt és Jákob János dandártábornok, protestáns táborigépészt mondott kegyeleti imát a hősokekért, majd a résztvevők elhelyezték a megemlékezés koszorúit.

A rendezvényen jelen voltak– mások mellett, magas rangú katonai vezetők, a Köztársasági Elnöki Hivatal, és Budapest Helyőrség Dandár parancsnoka.

Forrás: honvedelem.hu, szöveg: Antal Ferenc

---

## Lipcsey Vajda István tb.kapitány: Ismét eltávozott egy sportlegenda

Dr. Szabó Miklós június 29-én életének 94. évében elhunyt. Kötelességemnek tartom, hogy több mint hatvan éves ismeretség és barátság után, s először a sport területén, majd a Honvéd Hagyományőrző Egyesületben végzett közös munkánk után emlékezzem rá. Dr. Szabó Miklós a II. Vh. előtt hadapródiskolás volt, amire haláláig büszke volt. A háború végefelé többször volt fogságban, az amerikai, majd észtsországi fogolytáborból 1948-ban jöhetett haza. „Osztályidegenként” a családi problémák, melyeket a háború nyomott rájuk, csak még nehezebbé váltak. A szegénység, munkanélküliség ellenére gimnáziumot végzett, utána a jogi pálya érdekelte, tanulmányait levelezőn végezte el. Nem érdekelte, hogy mit kell dolgozni, csak fenn tudja magát tartani. Így aztán szénlapátoló és rakodómunkás is volt a pályaudvaron. Kemény munka közben végezte az egyetemet. Hívták focizni, ami abban az időben nagyon népszerű volt, de ő a futást választotta, amivel hírnevet szerzett. A BEAC, majd a Vasas, válogatottság, Prágában 5000 m-en 3. hely. Innen már csak a ketyegő óra volt az ellenfél. Több távon is eredményei világraszólók voltak: rekordok, világcsúcs. 1962-ben, 13-éves versenyzés után visszavonult a közép- és hosszútávfutó legenda, egy szerény, nagytudású atléta tanár. Gyászolja sok-sok atlétikaszerető ember, és mi magunk is.

---

**Lg. Kenyeres Dénes nyá. Alezredes jelentései Kecskemétről**

## Hősokek napi megemlékezés

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a HOHE Kecskeméti Területi Szervezete, a Hadigondozottak és a Történelmi Vitézi Rend, a Hősokek napja alkalmából, 2022. május 29-én a Deák téren álló II. Világháborús Hősi emlékműnél megemlékezést és koszorúzást tartott.

A Himnuszt követően Fekete Tamás repülőezredes, a MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis parancsnokhelyettese mondott ünnepi beszédet. A szónok a bevezető gondolatok után felsorolta, hogy a magyar történelem során a honvédőit nevezték már katonának, népfelkelőnek, végvári vitéznek, bocskoros hajdúnak, nemzetőrnek és kurucnak. Az igaz, hogy az elnevezésük koronként változott, de egyvalami

közös volt bennük. Vérüket hullatták, az életüket áldozták a hazáért, országunk és nemzetünk boldogulásáért. Mindannyian megértették és meghallották a hon segélykérő és hívószavát s fegyverre keltek a magyar haza és annak határai védelmére.

Az emlékmű talapzatára a jelenlévő szervezetek képviselői elhelyezték a megemlékezés virágait. A HOHE nevében e sorok írója, a Vitézi Rend képviselőjében pedig v. Tiszavölgyi István törzskapitány és rendtársai koszorúztak. A megemlékezésen közreműködtek az M. Bodon Pál Alapfokú Művészeti Iskola tanárai, valamint a Katona József Gimnázium 11. osztályos tanulói. A Szózzal ért véget a rendezvény.

## **A trianoni eseményekre emlékeztek a hős városban**

Kecskemét Város Önkormányzata - a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából - június 3-án, a Városháza mellett lévő Országzászlónál (Trianoni emlékmű) tartott megemlékezést és koszorúzást.

A Himnusz eléneklését követően prof. Dr. Sztachó- Pekáry István alpolgármester mondott emlékező beszédet. A szónok kihangsúlyozta: a békediktátummal hazánkat nem megbüntetni akarták, hanem elpusztítani. Ennek módja a kivézetetés volt, amit az ország szuverenitását semmibe vevő cikkelyek biztosítottak. Rámutatott: az emléknep szimbolikus üzenete, hogy lélekben, hitük erőssége alapján, nem pedig más népek és szövetségek erején és felhatalmazásán dől el a népek sorsa.

A beszéd után koszorúzás következett. A város önkormányzata után a különböző egyesületek és pártok helyezték el virágaikat az Országzászlónál. A HOHE nevében Kenyeres alezredes, a Vitézi Rend képviselőjében Tiszavölgyi István koszorúzott. Az emlékműsorban közreműködött a Kecskeméti Táncegyüttes, Pencz Janka és Petrov Kata Panna diáklányok, Szabó Sándor tárogatóművész és a Kiskun Huszár és Honvéd Hagyományőr Egyesület tagjai. A Székely Himnusz közös éneklésével zárult a megemlékezés.

Június 4-én a Hírös Rovókör szervezésében a város polgárai emlékeztek a Nemzeti Összefogás Napján, a 102 évvel ezelőtt megkötött igazságtalan trianoni békeszerződésre, annak hazánkra gyakorolt pusztító hatásaira. Először a Szentháromság temetőben lévő I. világháborús sírparcellánál, majd a Lestár Péter téren lévő Trianoni Emlékműnél rótták le tiszteletüket különböző beszédekkel és műsorokkal a megemlékezések résztvevői. Koszorúzás és a Székely Himnusz zárta a színvonalas megemlékezést.

## **Emlékezés hős repülőinkre, és sírkőavatás**

A II. világháború harcai 1944 őszén már elérték Kecskemét térségét is, sőt több alkalommal légiharcot vívtak a város légtérében. Október 30-án Kovács József szakaszvezető pilóta és rádiós-lövésze, Villám Mihály tizedes Me 210 típusú, Z-107 oldalszámú gyorsbombázó gépükkel heves légi csatát vívtak egy szovjet vadászrepülővel a hős város légtérében. A magyar gép találatot kapott, lezuhant, a személyzete pedig hősi halált halt.

Villám Mihály családja évtizedek óta őrzi a hősi halált halt személyzet emlékét. Villám tizedes felújított síremléke a Köztemetőben található. Emléktáblát is avattak 2021-ben a gép lezuhanásának helyszíne közelében. Kovács József pilóta pedig Kecskeméten a Szentháromság temetőben, a II. világháborús tömegsírban nyugszik.

Villám Ildikó és férje, Béni Tibor ny. százados a tömegsír egyik szélén sírhantot alakított ki és maradandó kőkeresztet helyezett oda, rajta Kovács szakaszvezető nevével. 2022. június 25-én került sor ünnepi külsőségek között a hazáját védő és életét áldozó pilóta felújított sírjának felszentelésére. A Himnuszt követően Beke László református lelkész és Béni Tibor százados idézték fel a repülőgép személyzetének utolsó bevetését és hősi haláluk körülményeit. Majd a lelkész felszentelte a sírhelyet.

A jelenlévő szervezetek képviselői elhelyezték koszorúikat a sírhant körül. A Történelmi Vitézi Rend képviselőjében v. Tiszavölgyi István törzskapitány, a HOHE nevében pedig lovag Kenyeres Dénes ny.



alezredes, a területi szervezet vezetője koszorúzott. De a család és a Nemzetőrség is elhelyezte a megemlékezés virágait. A Takarodó dallamai zárták a rendezvényt.



**A koszorúzás Kovács József sírjánál**

---

## **Bajtársi élet Mosonmagyaróváron**

Tisztelt Főszerkesztő Úr, kedves Gergely! Július 3-án Lévai Miklós elnök úrral és a bajtársakkal Szentmargitbányán megemlékeztünk a háborúból hazatértekről. A megemlékezést az osztrák bajtársak szervezték. Szeretettel küldjük a képeket. Tisztelettel: Guba István ny.á. ezredes.





Itt pedig egy augusztus 20-án készült képet láthatnak:



---

### **„Magyarország biztonságát meg kell erősíteni”**

Magyarország biztonságát meg kell erősíteni - jelentette ki a honvédelmi miniszter a Hősök terén Budapesten, 2022 július 16-án az altisztavatáson. A Magyar Honvédség Altiszti Akadémián végzett honvéd altisztek ünnepélyes esküt tettek.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter felidézte, hogy a héten elrendelte a haderő készenlétének növelését. A Hősök terén szombaton esküt tett több mint négyszáz altisztnek azt mondta: ebben rájuk is számít; nekik is kulcsszerepük lesz a megújuló, magabiztos, jól kiképzett és felszerelt, jól szervezett és ütőképes Magyar Honvédség megerősítésében.

A miniszter arra szólította fel az esküt tett altiszteket, legyenek büszkék arra, hogy „megtanulták a mesterséget, annak továbbadását”. Ezzel együtt azt kérte: legyenek a Magyar Honvédség méltó tagjai, példák a katonák számára a szolgálatban és azon kívül is.

Ruszin-Szendi Romulusz, a Magyar Honvédség parancsnoka megnyitóbeszédében az altiszti esküt tevő katonákhoz szólva felidézte, hogy kiképzésük alatt számos akadályt kellett leküzdeniük, részt vettek a koronavírus-járvány leküzdésében, valamint az ország két határszakaszán is segítették a védekezést.

„A Magyar Honvédség történelmi helyzetben van”, hiszen a szomszédban háború zajlik, ez pedig egész Európában ráirányította a figyelmet arra, hogy milyen fontos a biztonság, a védelem - emelte ki.

A magyar kormány feladata a biztonság erősítése - jelentette ki a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára.



A békéhez erő kell” - jelentette ki Szalay-Bobrovniczky Kristóf, hozzátéve: „a katonák számíthatnak Magyarország kormányára, a magyar emberek pedig számíthatnak a Magyar Honvédségre”.

Összeállította: Borbás Károlyné Erzsébet, forrás: honvedelem.hu

---

Kontár Balázs kadét vagyok és Tóth János úr kért fel, hogy továbbítsam az ausztriai munkásságunkról megjelenő újságcikket (Beküldte Nagy L. ny. ezredes, a HOHE alelnöke):

### **Katonai örökségünk nyomában a Dolomitokban**

Szöveg: Kontár Balázs, fotó: Szabolcs Fejedelem Hagyományőrző Egyesület. 2022. augusztus 13.

A Szabolcs Fejedelem Hagyományőrző Egyesület – amely mind a Honvéd Hagyományőrző Egyesület, mind pedig a Centenárium Hagyományőrző Honvéd Gyalogdandár partnerszervezete – tagjai idén is két hetet töltöttek önkéntes munkával 1860 méteres magasságban, az első világháború egykori délnyugati (olasz) hadszínterén. Az egyesület tagjaival együtt, a Honvéd Kadét Program kezdete óta, évről évre visszatérő résztvevők a szekszárdi kadétek is.

A magyar önkéntesek már 14. éve minden nyáron 2-4 héten át dolgoznak a Dolomitokban található, a Kleiner Pal-on fekvő szabadtéri múzeum területén. Az egykoron ott húzódó frontszakaszt a Dolomitenfreunde osztrák-olasz egyesület önkéntes alapon igyekszik megőrizni az utókornak. Az egykori olasz és osztrák-magyar csatatér lövészárkait, bunkereit és állásait minden évben négyszer egyhetes táborban rekonstruálják a főként fiatalokból és katonákból álló önkéntesek, akik a világ számos pontjáról érkeznek. A magyarok, olaszok és osztrákok mellett csehek, németek, svájciak, lengyelek, ukránok és oroszok is részt vállalnak a feladatokban. Ebben a barátságos nemzetközi társaságban a hadtörténelem mellett a résztvevők megismerik egymás kultúráját is, remekül gyakorolhatják az idegen



nyelveket a festői Dolomitok között. Innen ered az egyesület neve is: magyarra fordítva “Dolomit-barátok”.

A nyári turistaszezonban a munka két helyszínen zajlik: a Kleiner Pal hegycsúcs tövében található alaptábor szolgál hétvégi szállásul, innen drótkötélpálya segítségével biztosítják a hegytetőn táborozó és munkálkodó önkéntesek számára a mindennapi ételmet, szerszámokat és mindent, amire csak szükségük van.

Az önkéntesek legfontosabb feladata a fő túraútvonalak biztonságossá tétele, mivel a hegycsúcson télen keletkező 5 méter vastag hóréteg lavinái meglazítják az egykoron ágyútűznek is ellenálló építményeket. Ez a munka elsősorban a még az aktív harcok idején sebtében felépített kőfalak, mellvédek és aknavető állások stabil kötőanyag nélküli újraépítését jelenti, amit főleg a pécsi hagyományőrök végeznek. Ugyancsak fontos feladat az útvonalak falépcsőinek, drótköteleinek karbantartása is. Akadnak könnyedebb munkák is, mint például a szektorok jelzéseinek újrafestése, az ösvények körbekaszálása, vagy a kavernák karbantartása.

Miután hétfőtől péntekig az önkéntesek elvégzik feladataikat, gyalogtúrával leereszkednek az alaptáborba, ahol a hétvégét töltik. Itt lehetőség van a hegymászásra, bejárhatják a környező hegyeket, megtekinthetik a múzeum tárlatait és felkereshetik a környék katonatemetőit osztrák és olasz területen egyaránt. Idén július 15-e különleges alkalom volt, mivel a Dolomitenfreunde egyesület számos vendéggel együtt ünnepelhette az egyesület fennállásának 50. évfordulóját az alaptáborban. Az ünnepségen a Szabolcs Fejedelem Hagyományőrök Egyesület kiemelt meghívott vendégként szerepelt.

Monsignor Longin, osztrák katolikus tábori püspök a Dolomitenfreunde tevékenységének történetének felolvasása után ünnepi táborig misét celebrált. Külön kiemelte a magyarok szerepét, jelentőségét a munkálatokban. Az egyesület nevében az évforduló tiszteletére Tóth János, Kontár Balázs, Demeter Szabolcs és Mieth Péter első világháborús magyar egyenruhában vettek részt a rendezvényen. Ezt követően az osztrák fegyveres erők részéről Stefan Lekas ezredes, a karintiai katonai körzet parancsnokhelyettese, Karintia tartomány részéről pedig Christina Patterer képviselő mondott köszöntőt.

A résztvevők egymásnak szánt ajándékainak átadása után három díszlövést adtak le a Kaiser Dölsachból érkező, k.u.k. 14. hegyi tüzérezredet megjelenítő katonai hagyományőrök lövegéből, amely szakmai egyeztetésekre is alkalmat adott a hagyományőrök tüzérség lehetőségei vonatkozásában. Az ünnepséget a karintiai katonazenekar kvartettjének játéka zárta.

## A Ludovikás életutak című kiállítássorozat újabb bemutatója

(<https://honvedelem.hu/hirek/helyt-alltak-a-harcban-helyt-alltak-az-eletben.html>, az eredeti jelentést beküldte Zsákai Marietta.)

**Bővített formában, új helyszínen mutatták be az egykori Ludovikás testvérpár, Lipták Aurél ezredes és Lipták János százados életének emléket állító kiállítást, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon (NKE HHK), a Hungária körúton. Az ünnepélyes megnyitóra február 24-én került sor, a rendezvényen részt vett Pohl Árpád dandártábornok, a HHK dékánja, Padányi József vezérőrnagy, egyetemi tanár, valamint díszvendégként Lipták József, Lipták János százados fia és Lipták Dezső, Lipták Aurél ezredes fia.**

A két testvér két év különbséggel látta meg a napvilágot: Aurél 1909-ben, János pedig 1911-ben. Édesapjuk katonatiszt volt, ezáltal a család közvetlenül szembesült az első világháború nyomorúságával, hiszen ő a háborúban szerzett betegség következtében halt meg. A két testvér élete sokáig, évtizedeken keresztül párhuzamosan futott, katonai iskolába jártak, katonatiszti pályára léptek. A kiállítás anyagából az is kiderül, hogy fiatal akadémistaként mindketten kitűnő eredményeket értek el lövő- és kardvívó versenyeken egyaránt. Külön érdekesség, hogy Lipták Aurél felesége szintén kitűnő lövész volt. Majd jött a második világháború, amely átrajzolta nemcsak az ő életüket, hanem mindenkiét, aki azt a kort megélte. Az idősebb testvérnek, Aurélnak 90 év adatott, Jánosnak 33. A fiatalabb, János Budapest védelmében, súlyos harcokban, a szovjet túlerővel szemben 1944. november 13-án Gyálszőlőn hősi halált halt, amikor aknatámadás érte az egységét. A tárlat részeként olvashatjuk 1944. október 4-én kelt utolsó, családjának írt levelét is. Sokáig azt sem tudták, hol van eltemetve, hosszú éveknél kell eltelni ahhoz, hogy méltó módon újratemessék.

Az idősebb testvér, Aurél szintén kivette a részét a háborúból, de túlélte a harcokat. Egységével, a Komáromi 22-es gyalogezreddel a Don-kanyarhoz vezénylik, az ütközetekben zászlóaljparancsnokként harcolt, huszonkét alkalommal verték vissza a Vörös Hadsereg alegységeit 1942-43 telén sokszor mínusz 40 fokos hidegben. A századosként szolgáló tiszt leleményességének jelentős szerepe volt abban, hogy a III. hadtest maréknyi csapata sikeresen visszavonulhatott Komáromba. A következő évben felkérték, legyen a Ludovika Akadémia tanára. 1944. augusztus 20-án felavatták az utolsó évfolyamot, akikkel együtt elindították nyugat felé, nem a magyar településeket, hanem Drezdát védeni. Az ötvenes évek nem hordták tenyerükön a Ludovikán végzett tiszteket. De Aurél talpon maradt, mert **a Ludovikán azt is megtanították, hogyan kell embernek maradni az embertelenségben, hogyan kell talpon maradni olyankor is, amikor úgy tűnik, elveszett lábunk alól a talaj.** A rendszerváltás környékén elégtételt kap az akkori politikai és katonai vezetéstől, végül 1999-ben ezredesi rendfokozattal hunyta le szemét.

---

## Monostoriné Szeleczky Gabriella: Első királyunk ünnepnapján

“Az Első”: Géza nagyfejedelem első és egyetlen fiú gyermeke. Az első koronázott uralkodónk, az első király, népének, magyarjainak első vitéze, vezetője. Az első szent királyunk.

Születésekor a Vajk nevet kapja, mely törökül hőst jelent. Neveltetése is ezt jelezte, ő az örökös, népe leendő vezetője. Nyugat-Európában ez már a lovagkor hajnala, ahol elvárták, hogy a király maga legyen az első lovag az országban. De ezt az országot meg kellett szervezni. Óriási feladat várt rá és ehhez megfelelő személyiség is kellett. Két hatás válik eggyé benne: egyben a nyugati keresztény hit hőse, de ott volt benne,



mint Árpád utódában, nemzete hatalmas ura, ősei tanácsa, vitézsége, mint példa. Ha kell, céljáért fegyverrel küzd és harcol meg.

A magyar törzsek élére választott nagyfejedelmet 1000-ben megkoronázzák, s aki koronát kap, azt befogadják a keresztény európai népek közösségébe. Ettől kezdve minden másképpen történik, mint addig. megszületik a minden uralkodótól független magyar keresztény király, a nyugati kereszténység egész erkölcsi és szellemi tartalmával. Udvarába nyugati papok, lovagok érkeznek.

Törvényhozóként is az első. Az ország fenntartásához nem elég a keresztény hit, szükség van a szervezésre, igazgatásra, működtetésre. Ő a törvények forrása, ezekből tanuljuk meg azokat a gazdasági, katonai, igazságszolgáltatási állapotokat, melyek a magyar királyi államot megkülönböztetik szomszédjaiktól, minden más államtól, mellyel megszületik az önálló magyar nemzet. A nagy király épít és alkot, népének jövőt teremt. A királyi vármegyerendszer és az ehhez kapcsolódó egyházszervezés területi kialakítása, a templomépítés a Szent István-i életmű egyik legstabilabb alkotása, mellyel az egész országot hatékonyan lehetett működtetni, a katonai szempontokat is figyelembe véve. Királyi pénzerméit, ezüstdénárjait még hamisítani is érdemes volt.

Utódai, az Árpád-házi magyar királyok, Szent Istvánt tekintették példaképnek, dinasztiaalapító ősüknek. Koronája nélkül nem volt törvényes királynak tekinthető a magyar király. Utódai jól vagy kevésbé jól, de folytatták elkezdett munkáját.

Soha, senki ennyire rövid idő alatt nem idézett elő ekkora változásokat a magyarok életében, mint Ő.

1038. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján hagyja itt a földi világot ott, ahol született, az esztergomi várban, tudva, hogy népét úgy hagyja itt, hogy Ő mindent megtett a jövőjükért, a többi már az utódok dolga. A mi dolgunk és kötelességünk tehát az általa létrehozott, megerősített, megvédett nemzetünkkel, hitünkkel, családukkal szemben. Becsüljük hát meg ezt az örökséget, mert nem minden népnek jutott ilyen államalapító nagy király, mint Árpád-házi I. Szent István.

Baross Gábor-telep, 2022. augusztus 19.

---

## HITTEL, HŰSÉGGEL SZOLGÁLNI!

Magyarország nemzeti lobogójának felvonása után, **Novák Katalin** köztársasági elnök, a Magyar Honvédség főparancsnoka, valamint a kormány tagjai, a Nemzeti Közszerződési Egyetem vezetői és a táborszaki kar jelenlétében esküt tett a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar 110, újonnan végzett honvédtisztje a 2022. augusztus 20-án a Szent István-napi díszünnepségen a budapesti Kossuth Lajos téren. A frissen végzett hallgatók mellett esküt tettek a Magyar Honvédség szerződéses állományának új tisztjei is.

A katonai tisztavatáson **Szalay-Bobroviczky Kristóf** honvédelmi miniszter kiemelt feladatának nevezte, hogy a megújuló haderő tisztikara visszakapja megbecsült státuszát, tekintélyét. Ha a polgárok meglátnak egy honvédtisztet, elismerő tisztelettel és szeretettel gondolják „a mi katonánk!” – jelentette ki a miniszter. Az esküt tevő honvédtiszteknek azt mondta: "vészerhes, történelmi időkben" kapták meg a hivatást jelző szabályt, valamint a tiszt állást és becsületet jelképező kardbojtot. Nagy- és középhatalmak egymásnak feszülnek, és mindenki a fegyverek erejére támaszkodva kíván majd tárgyalni. „Nagy és teljes embert kívánok” feladatra vállalkoztak. A magyar kormány elsődleges célja, hogy ehhez minden eszközt megadjon. Az esküt tevőket arra szólította fel: „legyenek olyan örök katonai erények megtestesítői, mint a bátorság, becsületesség, engedelmesség, lojalitás, fegyelem, bajtársiasság és önfeláldozás” Szalay-



A becsületet jelképező kardbojtot

Bobrovniczky Kristóf köszönetét fejezte ki a honvédtiszteknek elhatározásukért, amellyel a haza szolgálatába léptek, mert **"haza csak addig van, amíg van, aki megvédje."**

**Ruszin-Szendi Romulusz** altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnoka köszöntőbeszédében felhívta a figyelmet: nehéz feladat vár a katonákra, hiszen megváltozott a biztonsági környezet, az országtól keletre háború dúl. Ezért is nagy figyelem vetül rájuk az ország és a kormány részéről egyaránt. Ezzel együtt a katonák érezhetik, hogy anyagi és erkölcsi támogatásban is részesülnek. Az altábornagy kiemelte: a tisztavatás azért is felemelő pillanat, mert "jó ma magyar tisztnek lenni". Ha pedig az elmúlt években tanultak elsajátítását követően kellő alázattal, szorgalommal, tisztelettel állnak neki a szolgálatnak, akkor annak minden percét élvezni fogják.

A honvédtisztjelöltek folytatva a 2011-ben újraindított ludovikás hagyományt – a becsületet jelképező kardbojt fogadalmukat, kardrántással, **"A Hazáért mindhalálig!"** felkiáltással erősítették meg.



Az eskütétel után **Berta Tibor** katolikus tábori püspök és **Jákob János** protestáns tábori püspök fohászt mondtak a Magyar Honvédség leendő tisztjeiért. A HM fontosnak tartja, hogy ennek az eseménynek katonai hagyományait elevenítsék fel.

A Szent Szent István-napi díszünnepségen és a tisztavatáson részt vett Deli Gergely, az NKE rektora, Csikány Tamás dandártábornok, tudományos rektorhelyettes, Pohl Árpád dandártábornok, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja, valamint az egyetem, a kar és a társkarok vezetői,

oktatói.

Az avatás végén a Magyar Honvédség három Gripen vadászgépe piros, fehér, zöld csíkot húzva repült át a Kossuth tér felett, ezzel köszöntötték az esküt tett tiszteket.

Beküldte: Nagy László ezredes, a HOHE alelnöke. Forrás: Tasi Tibor MTI, honvedelem.hu, fotó: Szilágyi Dénes

---

## A kommunista diktatúrára emlékeztek

Nem fogunk többé senki diktatúrájában élni, mondta el a Totalitárius Diktatúrák Áldozatainak Európai Emléknapján tartott beszédében Schmidt Mária, a Terror Háza főigazgatója 2022. augusztus 23-án.

Az Európai Unió 11 évvel ezelőtt döntött úgy, hogy a magyar-litván-lengyel kezdeményezést befogadva emléknapot szentel a vörös és náci diktatúrák elszenvedőinek. Beszédében Schmidt emlékeztetett, a magyar embereknek mind a náci, mind pedig a kommunista diktatúrát el kellett szenvednie. A Hitler-Sztálin paktum megkötésének napján, augusztus 23-án közösen emlékeztünk 2011-ben, azt reméltük, hogy a közös főhajtás elősegíti majd, hogy a nyugati közvélemény is megismerje a kommunista diktatúra



emberellenes büntetteit. De még mindig csak mi hajtunk fejet, nélkülük.

A beszédetkövetően a résztvevők elhelyezték a kegyelet mécseseit, a Terror Háza Múzeum előtéri lépcsőinek tetejénél található, a totalitárius diktatúrák áldozatainak emlékére emelt márványoszlopoknál.

Összefoglalta: Borbás Károlyné Erzsébet, forrás: pestisrácok.hu (THM)



---

## **Kékessy György + (Tiszafüred/Los Angeles): Zsindelyezik a kaszárnya tetejét**

*Így ünnepelte Los Angeles magyar közössége a Forradalom első évfordulóját 1957. október 23-án*

Már tizedik hónapja, hogy Amerikába értünk s igyekeztünk beilleszkedni, ki-ki a maga városában, úgy ahogyan lehetett. Jártunk gyorsított esti angol tanfolyamra s figyeltük a televízió oktató adásait. Én Kaliforniába, Long Beach városába kerültem, ami Los Angeleستől mintegy 30 km távolságra van.

Az amerikaiak sok mindenben segítettek, lakást, állást találni, iskolába beiratkozni stb. Engem a Long Beach City College-ba írtak be. Három tárgyat vettem fel: angolt, műszaki rajzot és matematikát. Az utóbbi kettőhöz nem kellett angolul tudni. Diáktársaim meg is jegyezték, hogy 'nézd már, nem is tud angolul és mégis milyen jó jegyeket kap'. Ja igen, mondtam nekik, 'ahhoz, hogy A-tól B-ig vonalzó mellett egy egyenes vonalat húzzak, ahhoz nem kell angolul tudni'. Megértették.

Szerencsére a magyar érettségit nagyra értékelték, hisz' jóval előbbre voltunk, mint az amerikai diákok.

Működött Long Beachben egy Theatrical Stúdió, amely felajánlott két fiatal magyar menekültnek ösztöndíjat, hogy ott tanuljanak. Az egyik kiválasztott növendék lett a 17 éves Simon Éva, aki már néhányéves Budapesti gyakorlattal érkezett az új hazába. A másik szerencsés én lettem 21 évesen. A házigazdám ugyanis megtudta, hogy én otthon Magyarországon is már 'néptáncoltam' és beajánlott. Ekkor már 1957 nyarát írtuk és bizony közeledett az '56-os Szabadságharc első évfordulója. Az előző hónapokban be-bejártam Los Angelesbe magyar társaságot keresni. Akkor még az volt a szokás, hogy

bemutatkozás után az első kérdés az volt, hogy 'maga is most jött?', de ezt még tíz évvel később is lehetett hallani.

Így történt, hogy egyik ilyen alkalommal találkoztam Dolinszky János kiváló építésszel, aki a Szabadságharcos Szövetség helyi elnöke volt. Tudatta velem, hogy készülnek megünnepelni az első évfordulót és engem is felkért, hogy azon szerepeljek. A szervezőgárda lázasan készülődött, szereplők, zenészek, színészek, diákok, szónokok, no és maga a nagy közönség, a frissen érkezett magyar menekültek. Elérkezett a nagy nap. A Figueroa Streeten lévő 'Patriotic Hall' nagyterme megtelt ünneplő közönséggel. A szereplők felkészülten várták, hogy ki mikor kerül sorra. Én is az első emeleti öltözőben készülődtem. Éppen egy katonatánc lépéseit gyakoroltam, midőn a nyitott ablakon át hallottam a tárogató hangját, azt a szép régi katonanótát, hogy 'Zsindelyezik a kaszárnya tetejét'. No csak ez kellett nekem, a hideg szaladt végig rajtam, hiszen egy éve még én is katona voltam a Magyar Honvédségben és Pestszentlőrincen az egységem harcolt a bevonuló Szovjet megszállók ellen. Még szinte lehetett rajtam érezni a puskapor szagát és itt van ni, most meg 'Zsindelyezik a kaszárnya tetejét', én meg éppen veszem magamra a kuruc gúnyát, hogy percek múlva már a színpadon az égő 'műtáború' mellett s a 'diák-harcosok' Csínom Palkójára eljárjak egy kuruc táncot.

Az ünnepi műsorban sokan szerepeltek, természetesen a ragyogó (*Kossuth-díjas – a szerk.*) Szörényi Éva művésznő és az én öreg tárogató barátságom is. Nagyon dús, gazdag és emlékezetes program volt.

A szünetben üzentek, hogy jöjjenek, mert keresnek.

No mondom, vajon kik? Hát ott volt Varga Péter budapesti barátom, a későbbi helyi 17-es sz. Cserkészcsapat parancsnoka, vele volt felesége, Gizike, és gyönyörű szép húga Ildikó, aki iskolatársam volt a József Attilában (a régi Ciszterci Gimnázium), majd Károlyi Lali és ifjú 16 éves felesége Saci, akik Ausztriában a táborban házasodtak össze.

Évtizedes barátság, sok emlék és élmény köt minket össze az elmúlt hosszú időkben.

Ez volt Amerikában az első fellépésem, amit még nagyon sok követett a később alapított Kárpátok Népi Együttesben.

*Tiszafüred, 2019 október*

Kékessy György 2020. május 10.-én hunyt el Tiszafüreden – a szerk.

---

## Domonkos László: Katonadolgok

**A katonáinkra – minél nagyobb számban, minél hatékonyabban, minél magyarabban – újra nagy szükség van**

MH, 2015. szeptember 29.

Amikor apám könnyek között nézegette az egyetemi felvételemről szóló értesítést, anyám meg örömteli sóhajtozással forgatta ugyanazt a papírlapot, emlékszem, nekem egyre inkább szemet szúrt a szöveg záró mondata: „egyetemi tanulmányait 11 hónapos sorkatonai szolgálatának letöltése után kezdheti meg”. Nemzedékek osztoztak a sorsomban. Ahogy évszázadokig a katonaság zordon, de férfiúvá érlelő élményének tényszerű mivolta sem képezhetette vita tárgyát.

Ha Rákóczi idejében, de akár a reformkor vagy a kiegyezés korában, a két háború közötti időszakban, de akár 1947-ben, 1969-ben vagy 1984-ben is bárki megkérdőjelezte volna a katonai szolgálat szükségességét, fiatal férfiak számára elkerülhetetlen – vagy csak igen nehezen-körülményesen elkerülhető – szükségszerűségét, az illetőt, finoman fogalmazva is, igencsak megnézik, elmeállapotában legalábbis

kétkednek.

Tavaly ősszel pedig már éppen tíz éve múlt, hogy Magyarországon megszűnt a sorkatonai szolgálat. A magyar hadsereg, amely a több mint dicsőséges, igen szép, mélyen historikus „honvédség” nevet viselte, még a rendszerváltás időszakában is több mint százötvenezer főt számlált (ebből kilencvenezer körüli volt a sorkatonaság létszáma), és a tartalékosokkal együtt összesen mintegy kétszázötvenezer embert tudott mozgósítani.

Kétszázötvenezer magyar katona, gondoljuk csak el. Hiszen 1849-ben nagyjából ennyi volt a cári inváziós hadsereg létszáma, amelynek segítségével az osztrákok levertek a szabadságharcot. Ennyi ember a második világháborúban a magyar haderő egyharmadát jelentette. Ma ennek a létszámnak a fele is az ábrándok birodalmába tartozik, a négyezer-háromszáz, a migránsok miatt a határra vezényelt katona „tömegétől” szinte elájulunk gyönyörűségünkben. Változnak az idők... (De ennyire?) Isten őrizze, hogy nosztalgiákat táplálják a jól ismert, alkoholista, semmirevaló tisztekkel és a létszámhoz képest aránytalanul sok szadista vadbarommal díszelgő kádári Magyar Néphadsereg iránt. De... hiába láttam, hogy az idén májusban, a honvédelem napján a miniszter kitüntette az immáron őrnagyként, a mai alaki kívánalmaknak tökéletesen megfelelő módon tisztelgő, annak idején a katonáira a hegyi kiképzésen pisztolyt fogó (bizony!) egykori alhadnagyot – van más is, hála Istennek. Sőt. Olyan tisztek, mint Erdős László alezredes, akivel feledhetetlen heteket töltöttünk együtt a doni magyar hősök nyomában, Oroszthonban.

Olyan tisztek, akiknek izzó magyarságtudatával csak kedves segítőkészségük, aranyos humoruk meg sziklaszilárd megbízhatóságuk vetekedhet. Olyan tisztek, akikre idős, nem éppen Kádár-nosztalgiás, vagy egyenesen Nyugatról hazatért magyarok büszke önérzettel tekintenek, és a véleményüknek hangot is adnak. Egyszóval: a katona, a magyar katona – ami jó másfél ezer éve fogalom – újra... Megint. Csak azért is. Éppen ezért, éppen mindezek miatt: be kéne látni végre, hogy a katonai pálya nehezen visszaszerzett presztízsét, rangját, valódi, mélyen átélt társadalmi-közéleti megbecsültségét nemcsak a mostani helyzetben illene komolyabban venni. Akárcsak nekik – az eszményeket. Hogy például belássuk: csak tavaly augusztusra jutottunk odáig, hogy a Magyarországon egyedüli (ez is örület!), a debreceni katonai középiskola a modern kor egyik legnagyobb magyar katonahősének, az Erdélyt védő, az agresszor románokat hónapokig a frontvonalhoz szegező, nagyszerű Székely Hadosztály parancsnokának, Kratochvil Károly altábornagynak nevét vette föl, végre-valahára...

És a folytatás, kedves uraim?

Hogy a katonáinkra – minél nagyobb számban, minél hatékonyabban, minél magyarabban – újra nagy szükség van és lesz, lassacskán mindenki belátja. Az ezzel járó összes konzekvenciát is le kéne vonni. Átgondoltan és felelősséggel. A szemébe hajítva a nyálas liberális nyavalygásokat és ostoba manipulációs szövegeket. Csakis és kizárólag a haza érdekében cselekedve, gyorsan és hatékonyan. A hazáért. Amelyből, miként az ország első emberétől hallottuk nemrég, valóban csak egy van. Mint az életünkben. Hát úgy is kell bánnunk vele.

---

## HALÁLOZÁS

-ifj. Seregélyes Márton jelentette Hamiltonból (Ontario, Kanada), hogy “**Deme Lajos csendőr százados fia, ifj. Deme Lajos** 2021. március 8-án agyvérzés következtében elhunyt, de csak 2022. május 27.-én helyezték nyugalomra a szülei hamvai mellé”.

-Erdélyiné Fekete Klára (Budapest) jelentése: Sajnálattal értesítem, hogy nagybátyám, **Saródy**

**József** 2021. április 12-én elhunyt.

-2022. július 12.-én, életének 83. évében a kaliforniai Oaklandben betegség után elhunyt **Rékay Andrásné (sz. Tarnay) Cecília** (\*Gyöngyös, 1939. október 20.), '56-os menekült, a magyar közösség oszlopos tagja. Férjével, Andrással a Szabadságharcos Szövetség ma is működő San Francisco-i csoportja vezetői és mindenesei voltak, és mindenkor a magyar ügyek fáradhatatlan képviselői. Gyászmiséje augusztus 28.-án volt San Francisco mellett Woodside-on, a magyar menekült bencés szerzetesek által 1957-ben alapított gimnázium kápolnájában, mely az ottani Magyar Katolikus Misszió székhelye is. A Jóisten nyugosztalja.

## RÖVID HÍREK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette**, hogy Szervezete és a Stefanovszky-ház a nyár folyamán a Stefanovszky-házban (Lovas, Fő út 2.) a következő programokat szervezte. (A kommunizmus bűneit emlékeztetben tartó rendezvényeikért köszönetünket fejezzük ki nekik!)

>**vitéz Hatvári Hugó Jenő 1953-ban halálra ítélt lovassys diák**, az illegális nemzeti ellenállás, a Magyar Nemzetvédelmi Szövetség tagja „A névtelenek” c. önéletrajzi kötetének és a Hollandiában készült „A hatodik emelet” c., a mártírtársainak emléket állító dokumentumfilm levetítésével egybekötött előadását 2022. június 25-én. A nemes eseményről az alábbi linken olvashatnak részletes képes beszámolót: <https://www.veol.hu/helyi-kultura/2022/07/bemutattak-hatvari-hugo-jeno-oneletrajzi-kotetet> :

>„**Mami naplója – A Földvály-Boér család szenvedései a kommunista Magyarországon (1945-1956)**” c. kötet előadással egybekötött bemutatóját július 31-én. A könyvet bemutatta **Kovács Attila** történelemtanár, újságíró, **a kötet szerkesztője**. A kiadvány a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet gondozásában jelent meg.

>**Kovács Attila történelemtanár, újságíró, szerkesztő** “A bolsevik iszonyat 100 éve – A kommunizmus Magyarországon 1919-1989-2019” c. kötetének előadással egybekötött bemutatóját július 31-én;

>valamint **vitéz Molnár József 56-os szabadságharcos**, a kommunista diktatúra börtöneiben 14 évet raboskodó egykori politikai elítélt „Nehéz idők rögzös útján” címmel harcos életútjáról írt kötet bemutatóját, melyet a szerző, **Szijártó János író**, a NAPLÓ újságírója mutatott be augusztus 19-én.

-**v. Bornemissza György**, a Vitézi Rend Somogy megyei törzskapitánya írta Hírlevelük 2022. jún. 4.-i számában, hogy a Hősök Napjának 2001-es (1945 utáni) újra hivatalos nemzeti emlékünneppé nyilvánítása nagyrészt öneki köszönhető, aki egy rendtársával, v. Bősze József ny. alezredessel maga is részese volt a betervezésnek.

-**Dr. Frigyes Dezső** (Los Angeles) levele: “Kedves Gergő, ... Megkaptam az 576. szám digitális és papír változatát is. A Hadak Útján mindig egy ismerős szép szellemet idéz fel. Most jöttem haza Magyarországról és Ausztriából. Bécssett Andreával újra meglátogattuk a Kapuzinergruftot. Maria Theresia, Franz Joseph és még néhányan új, friss piros-fehér-zöld szalagokkal voltak ellátva a szarkofágjukon. Hogy ez a hagyomány visszatért, az lehet, hogy a Hadak Útján jelentésének sikere is. (l. lapunk 2020/4, 570. számát – a szerk.). A legjobbakat kívánva, Dezső